

تشنج نوزادی:

- تشنجی که در ۲۸ روز اول تولد کودک روی می‌دهد. به علت عدم تکامل دستگاه عصبی در این دوره می‌تواند نوزاد را به مخاطره بیندازد. تشنج در دوره نوزادی یک فوریت پزشکی است که باید درمان شود.
- **تشنج**، اختلالات گذرا در فعالیت مغزی است که به صورت حرکت‌های غیر طبیعی، وقفه تنفسی، اختلالات رفتاری، با اختلالات کارکرد دستگاه عصبی بروز می‌کند.
- تشنج، بیماری نسبتاً شایعی در دوران نوزادی است که نه تنها خبر از یک بیماری جدی در نوزاد می‌دهد، بلکه می‌تواند بر روی مغز که در حال تکامل است نیز اثر بگذارد.
- **تشنج** نوزاد نیاز به ارزیابی برای شناخت علت بیماری و شروع اقدامات درمانی به موقع دارد.

(۱)

تشنج در نوزادان به شکل‌های زیر دیده می‌شود:

- * پرش‌های دسته‌ای از عضلات به‌ویژه در اندام‌ها و صورت
- * سفت شدن تنه و اندام
- * حرکات جویدن - ترشح بیش از حد بزاق
- * وقفه تنفسی
- * حرکات پدالی در پاها
- * انحراف چشم‌ها - خیره شدن

علل تشنج:

- کمبود اکسیژن‌رسانی به مغز
- عفونت‌ها
- کاهش قند خون
- کاهش کلسیم خون - کاهش یا افزایش سدیم خون
- اعتیاد مادر به مواد مخدر
- افزایش قابل توجه زردی خون
- ناهنجاری‌های دستگاه عصبی
- بیماری‌های ارثی متابولیک

(۲)

تشخیص؟

- براساس معاینه پزشک و گرفتن شرح حال از والدین نوزاد، و انجام آزمایشاتی به شرح زیر، تشخیص داده می‌شود:
- انجام آزمایش خون جهت بررسی قند خون، کلسیم، منیزیم، سدیم، و سلول‌های خونی
  - گرفتن مایع مغزی (LP)
  - کشت خون
  - سونوگرافی مغز
  - گرفتن نوار مغز
  - دیگر آزمایشات در موارد خاص.

شایع‌ترین علل تشنج در دوران نوزادی، نرسیدن اکسیژن به مغز است که ممکن است در اثر حوادث زایمانی، مانند: پیچیدن بند ناف در گردن نوزاد، یا نارس بودن نوزاد، و یا مسائل قبل از زایمان و در دوران بارداری باشد.

(۳)

دانشگاه علوم پزشکی تهران
قطب جامع علمی طب کودکان
بیمارستان مرکز طبی کودکان
(واحد آموزش سلامت)

تشنج نوزادی

مراقبت پس از ترخیص کودک:

- * توجه به مقدار داروی تجویز شده (اغلب بعد از ترخیص، داروی ضد تشنج ادامه دارد).
- * توجه به حرکات مشکوک به تشنج
- * مراجعه به درمانگاه در وقت تعیین شده
- * توجه به تکامل نوزاد و انتظار طبیعی از شیرخوار در مراحل بعدی.

درمان:

- هر نوزادی که تشنج کرده است باید بستری و ارزیابی شود. اقدامات ضروری اولیه درمانی شامل:
- ✓ باز نگه داشتن راه‌های هوایی
  - ✓ در صورت نیاز، دادن اکسیژن
  - ✓ تخلیه ترشحات دهان
  - ✓ قطع تغذیه دهانی
  - ✓ گرفتن نمونه‌های خون جهت اندازه‌گیری قند و کلسیم و دیگر نمونه‌های لازم
  - ✓ گرفتن مسیر وریدی از نوزاد
  - ✓ تجویز قند و کلسیم به صورت وریدی در صورت لزوم
  - ✓ تجویز داروی ضد تشنج (فنوباریتال)
- ادامه درمان با داروی ضد تشنج بستگی به علت تشنج، ارزیابی بالینی و تکامل عصبی، نتایج نوار مغز و تصویربرداری از مغز نوزاد دارد.

بیمارستان آموزشی درمانی پژوهشی مرکز طبی کودکان:
آدرس: تهران، انتهای بلوار کشاورز، خیابان دکتر محمد قریب، جنب
بیمارستان امام خمینی (ره)، پلاک ۶۲، مرکز طبی کودکان
وبسایت بیمارستان: (آموزش به بیمار)
<http://chmc.tums.ac.ir>